

Донбаська державна машинобудівна академія

Факультет інтегрованих технологій і обладнання

Кафедра фізичного виховання і спорту

Затверджую:

Декан факультету інтегральних технологій і обладнання

 О.Г. Гринь

«___» _____ 2025 р.

Гарант освітньо-професійної програми, к. ф. в і с., доцент

 С.О. Черненко

«___» _____ 2025 р.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичного виховання і спорту

Протокол № 17 від 06.05.2025 р.

В.о. завідувача кафедри

 С.О. Черненко

«___» _____ 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Теоретична підготовка базової загальноїської підготовки»

галузь знань всі (межах ліцензованих спеціальностей)

спеціальність всі

ОПП всі

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Факультет інтегральних технологій і обладнання

Розробник: Гончаренко О.С., к. п. н., доцент кафедри фізичного виховання і спорту

Тернопіль-Краматорськ – 2025 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Показники		Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Денна на базі ПЗСО	Денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 3 роки		Денна на базі ПЗСО	Денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 3 роки
Кількість кредитів		ОПП всі	Обов'язкова	
3,0	3,0			
Загальна кількість годин				
90	90			
Модулів		Професійна кваліфікація: бакалавр	Рік підготовки	
Змістовних модулів			2	1
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – виконання творчих завдань в межах підготовки до семінарів			Семестр	
			4а, 4б	2а, 2б
			Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2		Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	36	36
			Практичні	
			24	24
			Самостійна робота	
			30	30
			Вид контролю	
залік	залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить – 4/2.

2. Загальні відомості, мета і завдання дисципліни

Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП» призначена для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання Донбаської державної машинобудівної академії та складена відповідно до тренувальної військової навчально-методичної типової програми навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» (теоретична підготовка), яка розроблена

робочою групою офіцерів Генерального штабу Збройних Сил України за погодженням Міністерства освіти і науки України.

Базова загальновійськова підготовка здобувачів вищої освіти організовується та проводиться у відповідності до вимог наказів і директив Міністерства оборони України, Генерального штабу ЗС України, Курсу стрільб, бойових статутів, статутів Збройних Сил України, настанов, керівництв, посібників, методичних рекомендацій, розроблених на підставі досвіду, отриманого під час ведення бойових дій на території України (раніше – Антитерористичної операції (далі – АТО), Операції об'єднаних сил (далі – ООС) та цієї Програми.

Метою підготовки є здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Базова загальновійськова підготовка (далі – БЗВП) здобувачів вищої освіти та поліцейських проводиться в закладах вищої освіти всіх форм власності, вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, навчальних частинах (центрах) Збройних Сил, інших утворених відповідно до законів військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення та Держспецтрансслужби, закладах освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських, та тренінгових центрах органів поліції.

До БЗВП залучаються здобувачі вищої освіти денної і дуальної форми здобуття освіти, та поліцейські, визначені Порядком проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734.

Загальною типовою програмою передбачено підготовку обсягом 10 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Три кредити ЄКТС опановують у закладах освіти, сім кредитів ЄКТС – у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, навчальних частинах (центрах) Збройних Сил, інших утворених відповідно до законів військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення, Держспецтрансслужби (далі – навчальні військові частини), закладах освіти зі специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських, а також у регіональних (навчальних) центрах підготовки населення до національного спротиву та тренінгових центрах органів поліції.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП»

є здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України; зацікавлення здобувачів вищої освіти військовою службою та мотивування їх до патріотизму й виконання свого Конституційного обов'язку – захищати Батьківщину.

Навчальна дисципліна «Теоретична підготовка БЗВП» обсягом 3 кредити ЄКТС (90 год.) викладається для здобувачів у денної форми навчання. Навчальні заняття проводяться у формі лекцій, практичних занять, самостійної роботи та завершуються диференційованим заліком.

Самостійна робота проводиться у визначений навчальним планом час під керівництвом викладачів та інструкторів.

Метою самостійної роботи є:

- розширення набутих теоретичних знань з пройденого матеріалу;
- вивчення обов'язків військовослужбовців ЗСУ;
- удосконалення практичних навичок із пройденого матеріалу;
- підготовка до наступного навчального дня.

Розвиток фізичних якостей здобувачів освіти проводиться шляхом супутніх фізичних тренувань у процесі повсякденної діяльності.

Метою тренування є:

- розвиток та вдосконалення загальних фізичних якостей, спеціальних та військово-прикладних навичок та умінь, необхідних здобувачам освіти для успішних дій під час виконання навчально-бойових (бойових) завдань;
- формування й розвиток у здобувачів освіти спроможності тривалий час діяти в стані фізичного навантаження в обстановці надзвичайно високої психологічної напруженості.

З метою контролю за якістю засвоєння програми підготовки за суміжними темами та коригування їх змісту після проходження здобувачами вищої відповідних тем, передбачено проведення контрольних робіт.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки бакалавра.

Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки вивчається одночасно з такими взаємопов'язаними між собою дисциплінами: Українська мова, Технології психічної саморегуляції та взаємодії, Фармакологічний супровід у сфері фізичної культури і спорту. Передбачає можливість використання отриманих знань у процесі вивчення навчальних дисциплін таких як: Історія України та української культури, Нові інформаційні технології, Долікарська медична допомога та основи медичних знань, Правознавство, Політологія, Організація і методика туризму.

Програмні компетентності, які набуваються протягом курсу.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність реалізовувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства й необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина України;

ЗК 4. здатність працювати в команді;

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності (ФКС):

ФКС 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ФКС 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

ПРН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне й самокритичне мислення.

ПРН 16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах і патологічних процесах в організмі людини.

Результати навчання з «Теоретичної підготовки БЗВП»:

РН 1. Знати українську національну ідентичність та її ознаки: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації.

РН 2. Знати способи та методи психічної саморегуляції, вміти надавати першу психологічну допомогу та самодопомогу.

РН 3. Знати розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки;

основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України, вміти аналізувати інформацію отриману в ході спостереження.

РН 4. Знати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ.

Вміти використовувати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; усувати типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу.

РН 5. Знати ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин; засоби індивідуального захисту; дії на зараженій місцевості. Вміти користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом; одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект; діяти за сигналом «Хімічна тривога».

РН 6. Знати орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів. Вміти орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом.

РН 7. Знати інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БПЛА. Протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, їх установа та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання. Вміти вибирати місця для обладнання одиночного окопу для стрільби, готувати та здійснювати медичну евакуацію; здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у тактичних умовах; перевіряти прохідність дихальних шляхів.

РН 10. Знати основи загальновійськового бою; призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України. Вміти виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну); виконувати завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою; завдання вогневої (маневреної) групи, а також при застосуванні наступальних (оборонних) гранат під час наступу.

РН 11. Знати призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби стрілецької зброї. Вміти застосовувати зброю; проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях.

РН 12. Знати порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником; основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах; Вміти організовувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником; протидіяти впливу природних умов на організм людини.

РН 13. Знати основні терміни та поняття МГП; відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП. Вміти поводитися з

військовополоненими.

Методи навчання. Поєднання традиційних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій:

словесні методи: лекція (проблемна, з розгляду конкретних ситуацій, лекція-консультація, круглий стіл тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія;

наочні методи: спостереження, демонстрація, візуалізація, ілюстрація;

практичні методи: обробка довідкової інформації, моделювання, аналіз подій, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкowanими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань); *робота з навчально-методичною літературою* (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання доповіді, есе);

відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні та ін.; *активні методи навчання:* метод проектів, карта ідей.

Методи контролю. Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, тестовий контроль, взаємоконтроль (взаємо-оцінювання), самоконтроль (рефлексія, само-оцінювання) оцінювання самостійної роботи (реферати), виконання тестових завдань, залік.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	зокрема				
л		пр	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Національно-патріотична підготовка.	2	1	-	-	-	1
Тема 2. Психологічна підготовка.	6	2	2	-	-	2
Тема 3. Розвідувальна підготовка.	2	2	-	-	-	-
Тема 4. Зв'язок та комунікація.	2	1	1	-	-	-
Тема 5. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту).	6	3	1	-	-	2
Тема 6. Військова топографія.	4	1	1			2
Тема 7. Інженерна підготовка (мінна безпека).	6	4	-	-	-	2
Тема 8. Статути Збройних Сил України.	6	1	-	-	-	5
Тема 9. Домедична допомога.	8	6	1	-	-	1
Тема 10. Тактична підготовка.	14	8	-	-	-	6
Тема 11. Вогнева підготовка.	30	5	18	-	-	7
Тема 12. Вживання.	2	1	-	-	-	1
Тема 13. Міжнародне гуманітарне право.	2	1	-	-	-	1
Усього годин	90	36	24	-	-	30

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Години
1	Тема 1. Національно-патріотична підготовка. Ми – українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи.	1
2	Тема 2. Психологічна підготовка.	2
3	Тема 3. Розвідувальна підготовка. Розвідувальні ознаки розташування противника, ділянки місцевості та тактики ведення ним бойових дій.	2
4	Тема 4. Зв'язок та комунікація. Військова комунікація.	1
5	Тема 5. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту). Уражаючі фактори зброї масового ураження.	3
6	Тема 6. Військова топографія. Топографічні карти. Орієнтування на місцевості.	1
7	Тема 7. Інженерна підготовка (мінна безпека).	4
8	Тема 8. Статути Збройних Сил України.	1
9	Тема 9. Домедична допомога.	6
10	Тема 10. Тактична підготовка. Організація та структура підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних Сил України.	8
11	Тема 11. Вогнева підготовка.	5
12	Тема 12. Вживання.	1
13	Тема 13. Міжнародне гуманітарне право.	1
Разом за семестр		36

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Години
1	Тема 2. Способи та методи психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку.	2
2	Тема 4. Основи зв'язку.	1
3	Тема 5. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості.	1
4	Тема 6. Місцевість та її елементи. Топографічні карти Збройних Сил України.	1

5	Тема 9. Планування та організація домедичної допомоги на етапі “допомога під вогнем” (CUF).	1
6	Тема 11. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї. Ручні гранати.	18
Разом за семестр		24

4.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години
1	Тема 1. Українська ідентичність у контексті європейської інтеграції.	1
2	Тема 2. Психологічна підготовка військовозобов'язаних до виконання бойових завдань.	2
3	Тема 5. Сучасні розробки в галузі засобів індивідуальних захисту.	2
4	Тема 6. Орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів.	2
5	Тема 7. Військова інженерна підготовка.	2
6	Тема 8 Військова дисципліна. Обов'язки та права військовослужбовців.	5
7	Тема 9 Тактична польова допомога TFC.	1
10	Тема 10. Основи тактичної підготовки: принципи, завдання та їх застосування в сучасних умовах.	6
11	Тема 11. Вогнева підготовка: принципи ведення стрільби та підвищення влучності.	7
12	Тема 12. Забезпечення життєдіяльності в польових умовах.	1
13	Тема 13. Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни.	1
Разом за семестр		30

4.4 Зміст тем навчальної дисципліни

Тема 1. Національно-патріотична підготовка.

Метою вивчення теми під час курсу теоретичної підготовки у закладах освіти є підготовка здобувача освіти, як патріота України.

За результатами вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: українську національну ідентичність та її ознаки: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації.

Умови: теоретично / самостійна підготовка; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Керівник заняття розповідає про українську національну ідентичність та її ознаки: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси. Звертає увагу, як у ході революції уперше у новітній історії український народ утвердив себе як політичну націю і створив незалежну українську державу. Доводить інформацію про визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації. Показ відеороликів про успішні дії військовослужбовців під час ведення бойових дій із наголошенням, що якісна підготовка впливає на результат, веде до перемоги.

Тема 2. Психологічна підготовка.

Метою вивчення теми під час курсу теоретичної підготовки у закладах освіти є підготовка здобувача освіти, який здатний застосовувати прийоми та способи психологічного налаштування (саморегуляції) для виконання поставлених завдань.

За результатами вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: способи та методи психічної саморегуляції;

вміти: надавати першу психологічну допомогу та самодопомогу.

Умови: теоретично / практично / самостійна підготовка; навчальний клас / ділянка місцевості.

Методичні рекомендації:

Заняття проводити в “колі довіри” під керівництвом викладача (інструктора). Здобувачі освіти ознайомлюються:

- зі стресовими станами, способами та методами саморегуляції, застосовують їх на практиці.

- із психічними реакціями людини, вони вивчають картки першої психологічної допомоги, виконують практичні вправи з психологічної допомоги.

Наприкінці заняття проводиться груповий дебрифінг із заслуховуванням кожного здобувача освіти з самооцінкою особистих відчуттів, та оцінюванням їх дій.

Тема 3. Розвідувальна підготовка.

Метою вивчення теми під час курсу теоретичної підготовки у закладах освіти є підготовка здобувача освіти, який спроможний застосовувати знання щодо ведення розвідки, виявлення і оцінювання противника.

За результатами вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати,

пункти управління FPV БПЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки;

основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України;

вміти: аналізувати інформацію отриману в ході спостереження.

Умови : теоретично; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Заняття проводяться під керівництвом викладача (інструктора). Здобувачам вищої освіти демонструють навчальні (документальні) фільми, фото, аерознімки з ознаками розташування на місцевості озброєння та військової техніки (далі – ОВТ), стрілецької зброї, станцій радіолокаційної розвідки противника, доводять до них тактику застосування механізованих, танкових, артилерійських підрозділів противника в наступі чи обороні, їх організаційно-штатну структуру.

Здобувачі ознайомлюються з призначенням, бойовими можливостями ворожих БПЛА та розвідувально-ударних дронів. До них доводять основні принципи з протидії ворожим БПЛА та дронам-камікадзе.

Тема 4. Зв'язок та комунікація.

Метою вивчення тем під час курсу теоретичної підготовки у закладах освіти є підготовка здобувача освіти, який знає основні способи зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій та мову жестів.

знати: основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ.

вміти: використовувати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; усувати типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу.

Умови: теоретично; практично; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Заняття проводяться під керівництвом викладача (інструктора).

Здобувачам освіти наголошується на важливості комунікації, наводять приклади військової комунікації, які в бойовій обстановці відіграли роль в досягненні результату та приклади з відсутністю комунікації та наслідків (до яких це може призвести).

Здобувачам освіти доводяться основні способи зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій, мова жестів, яка застосовується в ситуаціях безпосереднього контакту з ворогом, у той же час як інші засоби зв'язку застосовувати дуже важко, які є демаскуючим фактором. Вивчають розподіл жестів: накази, сповіщення, позначення,

шикування.

Тема 5. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту).

Метою вивчення тем під час курсу теоретичної підготовки у закладах освіти є підготовка здобувача освіти, який здатний здійснювати заходи радіаційного, хімічного, біологічного (РХБ) захисту, спрямованих на захист підрозділів від застосування зброї масового ураження і наслідків руйнування об'єктів підвищеної небезпеки у різних умовах обстановки, формування у нього психологічної стійкості при діях у складних умовах сучасного бою.

За результатами вивчення тем здобувачі освіти повинні:

знати: ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин; засоби індивідуального захисту; дії на зараженій місцевості.

вміти: користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом; одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект; діяти за сигналом “Хімічна тривога”.

Умови: теоретично / самостійна підготовка; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Заняття проводиться під керівництвом викладача (інструктора).

Здобувачам доводиться інформація щодо ознак ядерного вибуху, застосування брудних боєприпасів, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин, а також стосовно шкоди, яку завдають уражаючі фактори ядерної зброї, та способи захисту від неї.

На заняттях вивчаються знаки, які використовуються для позначення районів забруднення, способи визначення рівня забруднення за допомогою приладів і пристосувань.

Здобувачам освіти доводиться інформація щодо призначення, будови протигазу та складу комплекту загальновійськового захисного комплекту, демонструють порядок користування протигазом та загальновійськовим захисним комплектом.

На заняттях здобувачі освіти тренуються користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом, виконують нормативи із ЗЗМУ №1, 4а, 4б, 8.

Удосконалення знань, умінь та навичок здійснюється під час самостійної підготовки здобувачів освіти.

Тема 6. Військова топографія.

Метою вивчення теми під час курсу теоретичної підготовки у закладах освіти є підготовка здобувача освіти, який вміє орієнтуватися на місцевості.

За результатами вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил,

компаса, годинника, карти та місцевих предметів;

вміти: орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом.

Обов'язковим є систематичне закріплення набутих знань та вмінь під час практичних (польових) занять шляхом виконання вправ з визначення свого місцезнаходження, орієнтування карти, орієнтування на місцевості за допомогою карти, вимірювання кутів і відстаней на карті та місцевості тощо.

Умови: теоретично / самостійна підготовка; навчальний клас / ділянка місцевості.

Методичні рекомендації:

Заняття проводиться під керівництвом викладача (інструктора).

До здобувачів освіти доводить інформацію про предмет і завдання військової топографії, місцевість та її елементи, основні види місцевості, їх тактичні властивості, способи вивчення місцевості, а також про призначення, масштаби та характеристики топографічних карт.

На занятті до здобувачів освіти доводить інформація про способи орієнтування на місцевості, а також ними відпрацьовуються завдання з визначення сторін світу різними способами.

Тема 7. Інженерна підготовка (мінна безпека).

Метою вивчення тем під час курсу теоретичної підготовки у закладі освіти є підготовка здобувача освіти, який знає заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Завдання, що виконують інженерні підрозділи. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї.

За результатами вивчення тем здобувачі освіти повинні:

знати: інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА; протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, їх установа та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами.

вміти: вибирати місця для обладнання одиночного окопу для стрільби, маскувати, парного окопу.

Умови: теоретично / самостійна підготовка; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Заняття проводиться під керівництвом викладача (інструктора).

До здобувачів освіти доводить порядок моніторингу обстановки в небі, зокрема з використанням сканера (детектором) для виявлення БпЛА під час обладнання позиції. Порядок та послідовність вибору місця обладнання одиночного окопу для стрільби, парного окопу, їх фортифікаційні

обладнання (розміри) та порядок маскування.

Здобувачам освіти доводиться інформація про види невибухових інженерних загороджень і порядок їх улаштування. Призначення, тактико-технічні характеристики, загальну будову, принцип дії протипіхотних та протитанкових мін.

Здобувачам освіти доводиться інформація про класифікацію вибухонебезпечних предметів, саморобних вибухових пристроїв та можливі місця їх встановлення. Порядок дії на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї. Дії при падінні поруч позиції ударних та розвідувальних БпЛА.

Тема 8. Статути Збройних Сил України.

Метою вивчення тем під час курсу теоретичної підготовки у закладі освіти є підготовка здобувача освіти, який здатний застосовувати вимоги статей статуту в повсякденній діяльності та під час дії воєнного стану.

За результатами вивчення тем здобувачі освіти повинні:

знати: вимоги статутів Збройних Сил України; загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців.

вміти: особисто виконувати вимоги статутів Збройних Сил України; застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу.

Умови: самостійна підготовка; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Здобувачі освіти самостійно ознайомлюються з основними положеннями Статуту внутрішньої служби ЗС України в розрізі теми заняття. Вивчають зміст Військової присяги.

Здобувачі освіти самостійно ознайомлюються з основними положеннями Дисциплінарного статуту ЗС України в розрізі теми заняття.

Здобувачі освіти самостійно ознайомлюються зі статтями Кримінального кодексу України у військовій сфері. Вивчення обов'язків військовослужбовців щодо дотримання військової дисципліни та статей Кримінального кодексу України у військовій сфері.

Особлива увага приділяється принципам військової служби (вірності, єдності, відповідальності, доброчесності, неупередженості та професіоналізму).

Тема 9. Домедична допомога.

Метою вивчення тем під час курсу теоретичної підготовки у закладі освіти є підготовка здобувача освіти який здатний надавати домедичну допомогу при пораненнях та травмах під час виконання службових (бойових) функцій і завдань.

За результатами вивчення тем здобувачі освіти повинні:

знати: алгоритм домедичної допомоги на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF); способи та методи евакуації; принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC)

вміти: здійснювати евакуацію одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника; здійснювати евакуацію двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию; надавати першу допомогу при пораненнях, кровотечах, отруєннях та інших бойових ураженнях з використанням АМЗІ та табельних засобів; готувати та здійснювати медичну евакуацію; здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у тактичних умовах; перевіряти прохідність дихальних шляхів.

Умови: теоретично; практично; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Заняття проводиться під керівництвом викладача (інструктора) з використанням наочних засобів навчання.

Довести до відома здобувачів освіти інформацію про основні причини смертей на полі бою, яких можна уникнути, та заходи для збільшення виживання. Визначити фази надання допомоги в ТССС та пріоритети під час кожної з них.

Вивчити принципи надання допомоги в бойовій та небойовій обстановці на різній місцевості. Зазначити роль немедичного особового складу під час надання допомоги в тактичних умовах. Окреслити ключові фактори впливу на надання допомоги в тактичних умовах. Наголосити на важливості тренувань з домедичної підготовки. Схарактеризувати три основні цілі ТССС.

Вивчити призначення, склад, правила використання АМЗІ.

Визначити роль вогневої переваги та стримування небезпеки, а також вплив тактичної обстановки на надання допомоги. Окреслити порядок дії, перед наданням допомоги пораненому, для запобігання додатковим втратам. Визначити пріоритети та алгоритм дії для допомоги пораненому під вогнем та при його транспортування. Наголосити на важливості швидкого накладання турнікету на кінцівки для контролю критичних кровотеч при наданні допомоги під вогнем. Продемонструвати на собі накладання турнікету однією рукою під вогнем. Продемонструвати накладання турнікету пораненому двома руками під вогнем. Довести інформацію щодо способів перетягування/перенесення пораненого одним бійцем та двома під вогнем, їх переваги та недоліки. Продемонструвати перетягування/перенесення пораненого одним бійцем під вогнем. Продемонструвати

перетягування/перенесення пораненого під вогнем двома бійцями.

З використанням засобів індивідуального бронезахисту та за наявності індивідуального озброєння, до здобувачів освіти довести способи накладання турнікетів. У подальшому практичні знання та вміння удосконалюються на заняттях з тактичної та вогневої підготовок, для чого розгортається окреме навчальне місце.

З використанням ЗІБЗ та за наявності індивідуального озброєння, здобувачам освіти пояснюються методи та способи евакуації. У подальшому практичні знання та вміння вдосконалюються на заняттях із тактичної та вогневої підготовок, для чого розгортається окреме навчальне місце.

З використанням наочних засобів навчання, визначити важливості охорони та безпеки постраждалого під час тактичного польового догляду. Розгляд принципів витягування постраждалого з місця поранення з урахуванням специфіки підрозділу. Наголосити на важливості з'ясування способів передачі інформації про постраждалого до командування або медичного персоналу. З'ясувати інформацію про тактичну обстановку та постраждалого, релевантну для передачі. Довести принципи сортування під час ТФС.

Заняття проводиться під керівництвом викладача (інструктора) із використання ЗІБЗ та за наявності індивідуального озброєння. У подальшому практичні знання та вміння вдосконалюються на заняттях із тактичної та вогневої підготовок, для чого розгортається окреме навчальне місце.

Визначити кровотечі, що загрожують життю. Наголосити на важливість якнайшвидшого накладання турнікета на кінцівку для контролю кровотечі, що загрожує життю. Визначити місця на тілі людини, де можна застосовувати прямий та непрямий тиск для зупинки кровотеч. Продемонструвати правильне накладання турнікету. Визначити ризики застосування імпровізованого турнікету. Продемонструвати правильне виконання тампонади гомеостатичним бинтом. Здійснити перевірку ефективності накладеного турнікета.

Відпрацювати 4 оперативні процедури безпеки у фазі “тактична польова допомога”. Навчитися створювати прямий та непрямий тиск на місце поранення для контролю масивної кровотечі. Відпрацювати техніку накладання турнікету (5-8см). Навчитися проводити тампонаду вузлових поранень гемостатичним бинтом. Сформувати правильну техніку накладання тиснучих пов'язок.

Заняття проводиться під керівництвом викладача (інструктора) із використання ЗІБЗ та за наявності індивідуального озброєння. У подальшому практичні знання та вміння вдосконалюються на заняттях із тактичної та

вогневої підготовки, для чого розгортається окреме навчальне місце.

Розпізнати ознаки обструкції дихальних шляхів. Продемонструвати відкриття дихальних шляхів закиданням голови/підняттям підборіддя чи відведенням щелепи. Продемонструвати переведення пораненого у стабільне бокове положення в тактичних умовах.

Навчити техніки перевірки дихання “чую-бачу-відчуваю”; техніки закидання голови та підйому підборіддя, витягування щелепи; пересуванню пораненого в стабільні положення.

Тема 10. Тактична підготовка.

Метою вивчення тем під час курсу теоретичної підготовки у закладі освіти є підготовка здобувача освіти, який здатний застосовувати положення загальновійськового бою, виконувати переміщення на полі бою у складі бойових груп в основних видах бою з урахуванням досвіду застосування підрозділів під час воєнних дій на території України.

За результатами вивчення тем здобувачі освіти повинні:

знати: основи загальновійськового бою; призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України; організаційно-штатну структуру та озброєння механізованого відділення; призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА, основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення; порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони; порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритму дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника; порядок дій у наступальному бою,

вміти: виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони;

виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну); у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника, або вогневої (маневреної) групи;

виконувати завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою; завдання вогневої (маневреної) групи;

займати вихідне положення для наступу й підготовка до атаки;

виконувати порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного

вогню противника та застосування ударних БпЛА;

виконувати порядок дій у випадку виходу у фланг противника та штурму траншеї, а також при застосуванні наступальних (оборонних) гранат під час наступу.

Умови: теоретично / самостійна підготовка; теоретично з елементами показу; навчальний клас / ділянка місцевості.

Методичні рекомендації:

Заняття проводяться в навчальному класі під керівництвом викладача (інструктора). Здобувачі освіти ознайомлюються з призначенням та бойовими можливостями механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України їх організаційно-штатною структурою.

Здобувачі освіти ознайомлюються з призначенням БпЛА, їх класифікацією та бойовими можливостями, формами, способами, основними тактичними прийомами застосування БпЛА; основними демаскуючими ознаками (слабкими місцями) БпЛА та способами їх виявлення; рекомендаціями щодо знешкодження БпЛА.

Для здобувачів освіти демонструють навчальні ролики із застосування БпЛА.

Здобувачі освіти вивчають обов'язки стрільця, піднощика боєприпасів, спостерігача.

Здобувачі освіти:

ознайомлюються з порядком дій під час ведення вогню та відбиття нападу противника;

вивчають порядок дій за сигналами оповіщення;

розглядають порядок знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони, способи пересування залежно від рельєфу місцевості;

вивчають порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну).

Здобувачам освіти доводять порядок дій у випадку обходу противником з флангу, виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника.

До здобувачів освіти доводиться інформація про порядок дій стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою та схематично демонструються можливі варіанти дій.

Доводиться порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню та застосування ударних БпЛА противником; порядок виходу у фланг противника та штурму траншеї; порядок застосування наступальних

(оборонних) гранат під час наступу; завдання вогневої (маневреної) групи.

Особлива увага приділяється питанням взаємовиручки та узгодженості дій у складі підрозділу.

Тема 11. Вогнева підготовка.

Метою вивчення тем під час курсу теоретичної підготовки у закладі освіти є підготовка здобувача освіти, який здатний застосовувати стрілецьку зброю, гранатомети, вміти вести вогонь з неї для виконання поставлених бойових завдань.

За результатами вивчення тем здобувачі освіти повинні:

знати: призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби;

призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї; нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; призначення, будова та принцип дії ручних гранат;

порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки;

основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження; заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами.

вміти: застосовувати зброю; проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях;

виконувати:

підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з положення “лежачи” на відстані 25 м”;

підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 25 м”;

підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 100 м”;

початкову вправу “Метання ручної оборонної гранати з місця в пішому порядку”.

початкову вправу “Метання наступальної ручної гранати на ходу в пішому порядку”;

початкову вправу “Швидкісне метання ручної оборонної гранати з

місця із укриття”;

початкову вправу “Метання ручної наступальної гранати з місця в пішому порядку в лісистій місцевості”;

початкову вправу “Метання ручної гранати в будівлі (у будівлю)”;

початкову вправу з метання ручної кумулятивної гранати з місця;

Умови: теоретично / практично/ самостійна підготовка; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Заняття проводиться під керівництвом викладача (інструктора). У навчальному класі виставляють макети або зразки навчальної зброї, яка є на озброєнні механізованих (мотопіхотних) військових частин. Під час заняття викладач (інструктор) інформує про види стрілецької зброї, в яких підрозділах вони є на озброєнні, показує представлені зразки зброї та розповідає про їх призначення, ТТХ і основні принципи застосування. У кінці заняття здобувачам освіти надається можливість оглянути зразки зброї. Підбиваються підсумки заняття.

Заняття проводиться з демонстрацією стрілецької зброї під керівництвом викладача (інструктора). На початку заняття викладач (інструктор) розповідає про послідовність роботи частин та механізмів при пострілі та його періодах, порядок спорядження магазину. Здобувачі освіти тренуються споряджати магазини, та заряджати і розряджати автомат, ставити на запобіжник. У подальшому вони виконують нормативи з вогневої підготовки.

Заняття проводиться під керівництвом викладача (інструктора). Викладач (інструктор) пояснює призначення, характеристики та будову коліматорних, оптичних денних та нічних прицілів (в тому числі іноземного виробництва), порядок користування прицілами, догляду за ними та зберігання.

Заняття проводяться під керівництвом викладача (інструктора). У навчальному класі здобувачі освіти ознайомлюються з призначенням вихідних установок для ведення вогню зі стрілецької зброї. Також вивчають порядок визначення поправок на відхилення з урахуванням метеорологічних умов при призначенні вихідних установок для стрільби. Вивчають правила стрільби та вирішують вогневі завдання. Тренуються визначати відстань до мішені за допомогою мушки або окомірним методом.

Викладач (інструктор) пояснює положення, які використовуються для стрільби з автомата, демонструє, як їх приймати. Здобувачів освіти поділять на групи, в яких вони тренуються приймати різні положення для стрільби.

Відпрацювання утримання зброї в положенні для стрільби стоячи, з

коліна, лежачи, у русі, у пішому порядку.

Тренування плавного спуску спускового гачка при утриманні зброї в різних положеннях.

Відпрацювання поворотів та розворотів із мінімізацією стрілка в різних положеннях.

Розрядження зброї після виконання стрільби з різних положень і надання до огляду зброї після розрядження.

Виконання завдань із визначення відстані до цілі, поправок на погодні умови, вивчення правил стрільби.

Здобувачі освіти у подальшому вдосконалюватимуть отримані навички протягом подальших занять із вогневої й тактичної підготовки.

Заняття організовується у відповідності з вимогами “Курсу стрільб” з різних положень на навчально-тренувальних засобах (електронний, мультимедійний, лазерний тир, тощо)

Заняття проводяться у навчальному класі методами лекції та демонстрації під керівництвом викладача (інструктора). Здобувачі освіти ознайомлюються зі зразками ручних гранат, які є на озброєнні в ЗСУ, їх призначення, будова, тактико-технічними характеристиками і принципами дії. Викладач (інструктор) демонструє порядок та послідовність збирання-розбирання ручних гранат, розповідає про прийоми метання гранат на дальність та влучність із різних положень. Здобувачі освіти тренуються у збиранні-розбиранні ручних гранат.

Тема 12. Вживання.

Метою вивчення теми під час курсу теоретичної підготовки у закладах освіти є підготовка здобувача освіти, який здатний застосовувати прийоми та способи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах, протидії впливу природних факторів на людину, переміщення у пішому порядку на великі відстані.

За результатами вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником; основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах;

вміти: організовувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником; протидіяти впливу природних умов на організм людини.

Умови: теоретично / самостійна підготовка; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Заняття проводять під керівництвом викладача (інструктора). Здобувачів освіти ознайомлюють з базовими принципами забезпечення

життєдіяльності в польових умовах, вибору місця та обладнання укриття, добування вогню без сірників, водозабезпечення військовослужбовців під час виконання бойових завдань. Демонструють макети вогнищ, фільтрів для очищення води та місць відпочинку.

Тема 13. Міжнародне гуманітарне право.

Метою вивчення теми під час курсу теоретичної підготовки у закладах освіти є підготовка здобувача освіти, який здатний застосовувати знання норм міжнародного гуманітарного права; розуміти порядок проходження військової служби, притягнення військовослужбовців до кримінальної, адміністративної та матеріальної відповідальностей.

За результатами вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати: основні терміни та поняття МГП; відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП.

вміти: поводитися з військовополоненими.

Умови: теоретично / самостійна підготовка; навчальний клас.

Методичні рекомендації:

Заняття проводиться у формі лекції під керівництвом викладача (інструктора).

До здобувачів освіти доводяться основні вимоги наказу Міністра оборони України від 23.03.2017 №164 “Про затвердження інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України”.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Під час перевірки знань здобувачів вищої освіти використовуються наступні види контролю: поточний та підсумковий.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок здобувачів здійснюється за 100-бальною ECTS шкалою та національною шкалою (табл. 5.1).

Таблиця 5.1 Контрольні заходи і максимальна оцінка за модуль

№ теми	ЗМ 1													Співбесіда	ІНДЗ	Всього
	Т 1.	Т 2.	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13			
	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
	65													10	25	100

1. *Першою складовою критерію оцінки поточної успішності є виконання студентами 13 контрольних тестових робіт. Контрольна тестова робота складається з 5 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.*

2. *Другою складовою критерію оцінки поточної успішності є співбесіда з викладачем під час практичних занять.*

Результати кожної співбесіди оцінюються максимальною кількістю 5 балів. Передбачається 2 виступи у і може скласти максимальну суму 10 балів. У процесі виступів студентів можуть бути доповнення, які оцінюються від 1 до 3 балів. Результати співбесіди оцінюються максимальною кількістю 5 балів. При цьому враховується:

- глибина та повнота відповіді;
- усвідомлення та послідовність висвітлення матеріалу;
- вміння самостійно використовувати теоретичних знань в практичних ситуаціях;
- логіка викладу матеріалу, включаючи висновки та узагальнення;
- розуміння змісту понятійного апарату;
- знання матеріалу, літератури, періодичних видань.

5 балів виставляється за повну, точну відповідь на поставлене запитання, включаючи точні визначення та вміння розкривати їх зміст. Відповідь повинна бути викладена логічно, без суттєвих помилок, з необхідними доказами, узагальненнями та висновками.

4 - 3 бали виставляється за повну відповідь на поставлене запитання, включаючи точні визначення та вміння розкривати їх зміст. Відповідь повинна бути дана в логічній послідовності з необхідними

доказами, узагальненнями та висновками (допускаються незначні неточності у визначеннях, змісті викладеного матеріалу, датах, оцінках).

2 - 1 бали виставляються тоді, коли у відповіді є незначні помилки, матеріал поданий недостатньо систематизовано і непослідовно, висновки обґрунтовані, але мають деякі неточності.

3. Третьою складовою є виконання студентами ІНДЗ. Максимальна оцінка за захист ІНДЗ складає 25 балів (див. табл. 5.2).

Таблиця 5.2 Система оцінки ІНДЗ з курсу дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП»

№	Критерії оцінки	Так	Частково	Ні
1	Розділи роботи повно характеризують тему дослідження	4	1 – 3	без оцінки
2	В ІНДЗ визначені мета і завдання дослідження	4	2	без оцінки
3	Методи дослідження використані в роботі відповідають поставленим завданням	2	1	без оцінки
4	Посилання на першоджерела відповідають списку літератур	2	1	без оцінки
5	Аналітичний огляд літератури повно висвітлює вивченість даної проблеми	3	1	без оцінки
6	Робота являє собою компіляцію або плагіат	без оцінки	без оцінки	без оцінки
7	У роботі використано літературу видану	(1995 – 2026) 3	(1985 – 1994) 1	(1960 – 1984) без оцінки
8	Висновки відповідають поставленим завданням дослідження	3	2	без оцінки
9	Оформлення списку використаної літератури відповідає стандарту	2	1	без оцінки
10	Оформлення ілюстративного матеріалу відповідає стандарту	2	1	без оцінки
11	Робота містить орфографічні помилки, перевернуті терміни	без оцінки	без оцінки	без оцінки
	Сума балів	25	12	0

Поточна успішність з дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП» визначається за наступною формулою:

$$P_u = \sum(T_{кр}) + (Сб) + ІНДЗ;$$

де (P_u) – поточна успішність;

($T_{кр}$) – підсумкові бали за виконання тестових контрольних робіт;

($Сб$) – підсумковий бал за співбесіду;

ІНДЗ – підсумковий бал за виконання індивідуальної науково-дослідного завдання (реферат).

Здобувач, який набрав за всі контрольні завдання 55 балів і більше та має бажання підвищити свою оцінку з даної дисципліни, складає залік, який проводиться у формі тестування.

Таблиця 5.3 Система оцінки знань з курсу дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП»

Рейтинг студента за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90-100 балів	відмінно	A
81-89 балів	добре	B
75-80 балів	добре	C
65-74 балів	задовільно	D
55-64 балів	задовільно	E
30-54 балів	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1-29 балів	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

6. Засоби діагностики результатів навчання

Діагностика результатів навчання включає диференційований та об'єктивний облік результатів освітньої діяльності здобувачів і включає наступні блоки:

- контроль засвоєння теоретичних знань (усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, виконання аудиторних та поза аудиторних робіт);
- контроль самостійної роботи здобувачів (реферати, презентація);
- підсумковий контроль: семестровий залік.

Підсумок результатів навчання здобувачів вищої освіти відбувається на останньому практичному занятті у формі тестування у системі дистанційного навчання: <http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=2442>

7. Список використаної літератури

Основна література

1. Бойовий статут військових частин (підрозділів) розвідки Сухопутних військ, десантно-штурмових військ, морської піхоти Військово-морських сил Збройних сил України. – 2022 р. 127 с.
2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Ч. III (взвод, відділення, екіпаж). – 2016 р.
3. Бойовий статут Сухопутних військ “ХБРЯ захист Сухопутних військ Збройних Сил України” – Київ, 2020. – 131
4. Бондаренко Ю. Л., Вінник В. В., Устименко О. В., Черняєв С. І. Розвідка та іноземні армії. Частина I. Основи військової розвідки. Навчальний посібник. – Житомир: ЖВІ, 2018. уч. 2501 т.
5. Гайдарь С.П., Мартинюк І.М., Марущенко В.В., Сакун О.В. Захист від зброї масового ураження // навчальний посібник . Харків: ФВП, 2011. 264 с.
6. Доктрина з хімічного, біологічного, радіологічного та ядерного захисту військ (сил) : наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 19 жовтня 2020 р. № 346 // Командування Сил підтримки Збройних Сил України. – 2020. 38 с.
7. Довідковий матеріал з організації та проведення національно-патріотичної підготовки викладачами (інструкторами) в навчальних центрах (окремих навчальних підрозділах) та в інших визначених керівництвом ЗС України підрозділах, ДМ до СТІ 000Г(Б).01Л.
8. Доктрина “Тактична розвідка”. ВКП 2-77(11).01. РУ КСВ ЗСУ. 2021.
9. Іващенко О.І., Кравчук С.О., Курдюк В.Ф. Тактична розвідка в бойових прикладах за досвідом проведення антитерористичної операції. Посібник. – Київ: ГУР МОУ, 2017.
10. Інформаційно-довідкові матеріали досвіду бойових дій.
11. Збірник нормативів з бойової підготовки СВ ЗСУ, книга 1, Київ-2006.
12. Концепція військово-патріотичного виховання в системі Міністерства оборони України. Наказ Міністерства оборони України 14 серпня 2024 року № 554.
13. Марущенко В.В., Писарєв С. А., Сакун О.В. Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів // навчальний посібник. Харків: ВІТВ НТУ “ХПІ”, 2020. 380 с.
14. Навчальний посібник для проведення занять з національно-патріотичної підготовки з військовослужбовцями Збройних Сил України на 2024 рік / В. Лагодзінський, В. Мараєв, А. Романишин, О. Скрябін, О. Холох

та ін. / За заг. ред. В. Мороза. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2023. – 161 с.

15. Національно-патріотична підготовка (ознайомчий курс, курс індивідуальної підготовки, курс вивчення дій в складі підрозділу, за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів (версія 5, термін навчання 1,5 місяці від 24.02.2025, СТІ 000Г(Б).01Л).

16. Організація психологічної підготовки у Збройних Силах України: навч.-метод. посіб./ За редакцією генерал-майора В. Клочкова.– К.: НДЦ ГП ЗС України, 2023. – 325 с.

17. Організація та проведення занять з військової топографії. Харків - 2008р.

18. Теорія і практика управління страхом в умовах бойових дій : метод. посібник / О. М. Кокун, В. М. Мороз, І. О. Пішко, Н. С. Лозінська. – Київ-Одеса : Фенікс, 2022. – 88 с. 16 Завдання на самостійну підготовку навчаємим – 1 година

19. Типова програма навчальної дисципліни “Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських” (теоретична підготовка).

20. Шмаль С.Г. Військова топографія – Київ. Видавництво “ОБНОВА-КОМПАНІ”, 2017р.-27с.

Додаткова література

1. Довідник з основних понять військової топографії. Командування підготовки Командування Сухопутних військ ЗС України січень 2022р.-8с.

2. Наказ МОУ від 22.03.2023 р. № 152 “Про затвердження інструкції з функціонування системи попередження й оповіщення про хімічну, біологічну, радіологічну та ядерну загрозу (інцидент) у системі Міністерства оборони України”.

3. Спільний наказ МОУ та НГШ-ЗСУ від 09.02.18р № 55 “Про затвердження Нормативів з радіаційного, хімічного, біологічного захисту для військових частин, військових навчальних закладів, установ та організацій Міністерства оборони України та Збройних Сил України”.